

Revisorerna

Till
Kommunfullmäktige i Oxelösunds kommun

Revisorernas redogörelse 2023

Under 2023 har vi granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Vi har även granskat Nyköping-Oxelösunds gemensamma nämnd för intern service, Nyköping-Oxelösunds gemensamma överförmyndarnämnd, Trosa, Gnesta och Oxelösunds gemensamma växelråd samt de med regionen och länets kommuners gemensamma nämnder; Nämnden för samverkan inom socialtjänst och vård samt patientnämnden.

De valda lekmannarevisorerna har granskat de tre helägda kommunala bolagen Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab), Kustbostäder i Oxelösund AB samt Oxelö Energi AB.

Granskningarna har utgått från att pröva om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om kommunens räkenskaper varit rättvisande samt om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Revisorer har varit:

Benita Vikström, ordförande
Håkan Lindqvist, vice ordförande
Elisabeth Barkefors
Eva-Lena Lindgren
Göran Larsson
Lars Johansson
Susanne Carlsson

Lekmannarevisorer har varit:

Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab):

Lars Johansson	Eva-Lena Lindgren	Susanne Carlsson
----------------	-------------------	------------------

Kustbostäder i Oxelösund AB:

Lars Johansson	Eva-Lena Lindgren	Susanne Carlsson
----------------	-------------------	------------------

Oxelö Energi AB:

Lars Johansson	Eva-Lena Lindgren
Susanne Carlsson	Håkan Lindqvist

Revisorerna har till stöd för sin granskning haft sakkunniga biträden från Ernst & Young, EY. De sakkunniga biträdena och auktoriserad revisor för de kommunala bolagen är upphandlade fr.o.m. 2018 och på nytt sedan 2022. Avtalet löper t.o.m. 2024 med förlängningsmöjligheter om ytterligare tre år.

Sammanträden

Kommunrevisorerna har under revisionsåret haft nio sammanträden, varav ett även innehöll sammanträde med kommunfullmäktiges presidium.

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder

En risk- och väsentlighetsanalys har legat till grund för revisionens granskningsplan.

Revisorerna

Vi har följt styrelsens och nämndernas verksamhet genom att läsa sammanträdeshandlingar, protokoll och lokal medierapportering.

Vi har träffat presidiet och förvaltningsledningen i kommunstyrelsen vid två tillfällen och övriga nämnders presidier och förvaltningsledningar vid vardera ett tillfälle.

Dialogerna har främst rört övergripande system och verktyg för att styra, leda, följa upp och ha tillräcklig kontroll över verksamheten. Med styrelsen och nämnderna har även följande särskilda områden diskuterats som en del i den grundläggande granskningen:

- Krisberedskap och krishantering
- Effektivisering och hantering av eventuella underskott inom verksamheten
- Kompetensförsörjning och arbetsmiljö
- Hantering och uppföljning av brister i verksamheten
- Nämndens uppfattning av fullmäktiges mål och arbete med att sätta och följa upp mål
- Hur nämnden arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser i sin verksamhet

Grundläggande granskning av de helägda kommunala bolagen

Oxelösunds kommuns förvaltnings AB (Förab), Kustbostäder i Oxelösund AB samt Oxelö Energi AB har vi som lekmannarevisorer granskat på samma sätt som kommunens styrelse och nämnder. Räkenskaperna är undantagna från lekmannarevisorernas granskning. De granskas enligt aktiebolagslagen av auktoriserad revisor. Lekmannarevisorerna, deras sakkunniga biträde och den auktoriserade revisorn har samarbetat inom ramen för revisionen av de kommunala bolagen.

Information

Revisorerna har en hemsida hos kommunen med presentation av revisionens syfte, ledamöter, revisionsplan och granskningsrapporter. Granskningsresultaten har delgivits berörda nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

2023 års fördjupade granskningar

Nedanstående granskningar har under året genomförts och följande sammanfattande iakttagelser har noterats vid årets granskningar.

Grundläggande granskning

Granskningen syftade till att tillhandahålla underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsledning.

Granskningens resultat är att kommunstyrelsen och de fyra nämnderna delvis har säkerställt att den egna verksamheten styrs utifrån fullmäktiges mål och riktlinjer. Flera nämnder bedömer att mål nås trots att målvärden inte uppnåtts eller redovisats. Vidare framgår inte alltid åtgärder vid prognos om avvikelser. I likhet med resultat av tidigare granskning framkommer ett antal noteringar rörande den övergripande målstyrningen och tydligheten i hur målpuppfyllelse bedöms.

I jämförelse mot tidigare år noterar vi att kommunstyrelsens och nämndernas arbete med att säkerställa en tillräcklig intern kontroll har stärkts.

Vi är kritiska mot att den gemensamma växelrådet inte har antagit någon verksamhetsplan eller internkontrollplan för år 2023 och bedömer att den interna kontrollen inte har varit tillräckligt tillfredsställande. Vi är också kritiska mot att

Revisorerna

nämnden inte genomfört någon ekonomisk uppföljning under året och bedömer att nämnden inte bedrivit verksamheten på ett tillräckligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Granskning av kvalitet i hemtjänsten

Granskningen syftade till att ge revisorerna underlag för att bedöma om kommunen säkerställer ett ändamålsenligt arbete med att utveckla och säkra kvaliteten i kommunens hemtjänst. Granskningen har avsett vård- och omsorgsnämnden. Vår sammanfattande bedömning är att vård- och omsorgsnämnden inte säkerställt ett ändamålsenligt arbete med att utveckla och säkra kvaliteten i kommunens hemtjänst.

Bedömningen baseras på nedanstående iakttagelser.

- Ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete saknar flera av de delar som rekommenderas i Socialstyrelsens allmänna råd. Det saknas bland annat en kvalitetsberättelse eller liknande som beskriver vad som gjorts under året, vad som planeras att göras samt resultatet av det som gjorts.
- Det finns dokumenterade rutiner och riktlinjer, men det finns delade meningar kring om rutinerna är tillräckliga och lättillgängliga. Det finns ingen dokumenterad kartläggning av centrala processer.
- Det finns rutiner för avvikelshantering och Lex Sarah-anmälningar, men det saknas en systematisk uppföljning och sammanställning av resultatet som syftar till att utveckla verksamheten.
- Hemtjänstsenheterna planerar att ta fram en åtgärdsplan utifrån resultatet av Socialstyrelsens årliga brukarundersökning.
- Samverkan mellan hemtjänsten och hemsjukvården upplevs fungera väl. Det sker kontinuerliga möten som inkluderar både det enskilda brukarperspektivet och det mer övergripande arbetssättet. Det saknas dock rutiner och riktlinjer för samverkan.
- Det saknas särskild uppföljning av hemtjänstverksamhetens kvalitet. Det sker enbart uppföljning utifrån vård- och omsorgsnämndens mål och budget samt internkontrollplan.

Efter genomförd granskning ger vi följande rekommendationer till vård- och omsorgsnämnden:

- ▶ Säkerställ att det finns ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som uppfyller kraven i lag samt följer Socialstyrelsens allmänna råd och rekommendationer.
- ▶ Säkerställ att nämnden får del av tillräcklig uppföljning för att kunna säkra kvaliteten inom hemtjänsten.
- ▶ Säkerställ att brukarnas och anställdas synpunkter omhändertas samt att Lex Sarah-anmälningar omhändertas på ett fortlöpande och systematiskt sätt för att stärka förbättringsarbetet.

Revisorerna vill särskilt betona vikten av att rutiner och riktlinjer implementeras och fungerar som ett stöd för den utförande personalen.

Granskning av arbetet med elever i behov av särskilt stöd

Granskningen syftar till att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbetssätt avseende särskilt stöd i grundskolan. Vår samlade bedömning är att utbildningsnämnden delvis säkerställt ett ändamålsenligt arbetssätt. Bedömningen grundas i noterade utvecklingsmöjligheter vad gäller bland annat rutiner för arbetet med särskilt stöd. De enhetsspecifika rutiner som upprättats

Revisorerna

är begränsade i sin omfattning och tydliggör inte fullt ut processen eller ansvarsfördelningen för arbetet med särskilt stöd.

Vi noterar vidare att andelen åtgärdsprogram är avsevärt lägre än andelen som inte uppnår betygskriterium i samtliga ämnen. Det indikerar att det finns elever som inte fångas upp och ges det stöd som de enligt lag har rätt till, eller att stöd som ges i form av extra anpassningar inte får avsedd effekt.

Vår bedömning är att det finns en struktur som säkerställer samråd mellan elevhälsan, eleven och dennes vårdnadshavare. Vi noterar dock att det saknas en dokumenterad beskrivning av ansvarsfördelning och samarbete mellan teamen.

Vidare är vår bedömning att utbildningsnämnden inte tillräckligt följer upp arbetet med särskilt stöd eller säkerställer att erforderliga resurser finns för att bedriva arbetet. Vi bedömer att återrapporteringen till nämnden bör stärkas för nämndens möjlighet att styra och vidta nödvändiga åtgärder vid eventuella brister.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderas utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställ att det finns ändamålsenliga rutiner som tydliggör formerna för arbetet med särskilt stöd.
- ▶ Säkerställ en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning mellan de lokala elevhälsoteamen och den centrala elevhälsan.
- ▶ Stärk uppföljningen för att säkerställa att erforderliga resurser finns och att vidtagna insatser bidrar till önskat resultat.

Uppföljning av genomförda granskningar år 2020 och år 2021

Syftet med uppföljande granskning är att följa upp om nämnderna har genomfört åtgärder med anledning av de rekommendationer och synpunkter som lämnades vid revisorernas granskningar år 2020 och år 2021. De tidigare rekommendationer som lämnats i samband med granskningarna utgör avgränsningen. De uppföljande granskningarna syftar inte till att genomföra en ny granskning.

De granskningar som revisionen har följt upp under året är:

- ▶ Granskning av miljö- och samhällsbyggnadsnämndens processer ur ett internkontrollperspektiv
- ▶ Granskning av kommunens styrning och uppföljning av uppdrag till Kustbostäder

Avseende granskning av miljö- och samhällsbyggnadsnämndens processer ur ett internkontrollperspektiv bedöms nämnden i huvudsak ha beaktat och vidtagit relevanta åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. Avseende granskning av kommunens styrning och uppföljning av uppdrag till Kustbostäder i Oxelösund AB bedöms kommunstyrelsen delvis ha beaktat och vidtagit relevanta åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. I något fall konstaterar vi att ett arbete pågår och i ett annat att rekommendationen inte har beaktats fullt ut. Vi noterar vidare att flera processer pågått under lång tid rörande kommunens uppdrag till Kustbostäder i Oxelösund AB.

Granskning av delårsbokslut

Enligt kommunallagen ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Den översiktliga granskningen av delårsbokslutet har inriktats på uppföljning av lag om kommunal bokföring och redovisning och kommunallagen samt på rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Baserat på den översiktliga granskningen av delårsrapporten konstaterades att den ger en tillräcklig bild av den verksamhet som bedrivits inom nämnder och

Revisorerna

förvaltningar under perioden. På en övergripande nivå bedömdes resultatet i allt väsentligt vara i överensstämmelse med fullmäktiges övergripande mål. Vidare konstaterades i granskningen att begreppet *god ekonomisk hushållning* kommenteras och att en bedömning görs för året. Bokslutsdokumentationen bedömdes vara av tillräcklig kvalitet.

Granskning av årsredovisning

Granskningen som genomförts syftade till att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen och kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Vidare syftade även granskningen till att bedöma om den beskrivning som görs av verksamhetens resultat och måluppfyllelse är tillräcklig samt i enlighet med kommunallagen och god revisionssed. Granskningen omfattade den sammanställda redovisningen för kommunen.

Efter genomförd granskning konstaterades att årsredovisningen i allt väsentligt bedöms ge en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning, med undantag för att kommunen inte följer gällande normering när det gäller redovisning av finansiella leasingtillgångar. Det är väsentligt att kommunen anpassar sig till god redovisningssed när det gäller redovisning av finansiell leasing. Vidare konstaterades att kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet.

Årets resultat för Oxelösunds kommun uppgår till 3,4 mnkr jämfört med 27,9 mnkr föregående år, vilket motsvarar ett lägre resultat om 24,5 mnkr. Resultatet uppgår till 0,4 % av kommunens skattenetto jämfört med 3,3 % föregående år. Den lagstadgade balanskravsavstämningen visar på ett positivt resultat.

Kommunstyrelsen bedömer sammantaget att god ekonomisk hushållning uppnåtts, utifrån en god måluppfyllelse totalt sett. Nämnderna redovisar en positiv avvikelse vid jämförelse mot budget för år 2023 bortsett från utbildningsnämnden samt mindre negativa avvikelser i miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Vi noterar att Kustbostäder i Oxelösund AB gör en nedskrivning på 50 mnkr avseende pågående nyproduktion Prisman 6 och samtidigt gör en uppskrivning av markvärden om sammanlagt 95 mnkr.

Kommunens målstruktur bedöms likt föregående år som otydlig. Vi noterar att åtgärder vidtagits för att underlätta det praktiska arbetet med att bryta ner kommunens övergripande mål och följa aktiviteter utifrån målen. I vår sammantagna grundläggande granskning har det dock framkommit information som motiverar att målstyrningen ytterligare bör förtydligas. Mängden mål bedömer vi vara en risk för att målstyrningen inte får avsett genomslag.

Oxelösund 2024-03-26

Benita Vikström
Ordförande

Håkan Lindqvist
Vice ordförande

Elisabeth Barkefors

Eva-Lena Lindgren

Göran Larsson

Lars Johansson

Susanne Carlsson